

Palgaläbirääkimiste käik alates riikliku lepitaja poole pöördumisest oktoobris 2006

- 03.10.06 Tervishoiutöötajate kutseliidud pöördusid töötüli lahendamiseks riikliku lepitaja poole.
- 11.12.06 Riiklik lepitaja võttis töötüli menetlusse.
1. lepituskoosolek. Töötajad jäid oma palganõudmise juurde: 2007.a miinimumtunnitasu arstidele 110 kr, õdedele 60 kr, hooldustöötajatele 32 kr;
- 22.12.06 2008. a arstidele kahekordne Eesti keskmine töötasu, õdede töötasu 60% arsti töötasust ja hooldustöötajatel 58% õe töötasust. Lisaks nõudmised tervishoiu rahastamise parandamiseks. Tööandjatele anti ülesanne esitada oma ettepanek palgaleppeks 5. jaanuariks.
- 02.01.07 Tervishoiutöötajad teatasid, et 17.01.07 algab üldstreik.
- 05.01.07 Eesti Haiglate Liit esitas pakkumise palgaleppe sõlmimiseks 2007-2008: 2007 arstid 90, õed 46.80, hooldustöötajad 27.60; 2008 arstid 108, õed 56.20, hooldustöötajad 33.10 kr tunnis.
- 09.01.07 Tervishoiutöötajad ei võtnud EHL pakkumist vastu ja tegid omapoolse kompromisspakkumise: 2007. a miinimumtunnitasud arstidele 100, õdedele 55, hooldustöötajatele 32 kr; 2008. aastaks lisaks vähemalt 20%-line palgatõus.
- 11.01.07 2. lepituskoosolek. Tööandjad ei võtnud vastu töötajate pakkumist ja jäid oma ettepaneku juurde. Minister Aabile tehti ülesandeks arutada neid pakkumisi valitsuses ja esitada valitsuse seisukoht 15. jaanuariks.
- 16.01.07 3. lepituskoosolek. Aab teatas, et valitsus arutas tööandjate ettepanekut (palgatõus 20% + 20%) ja otsustas, et Haigekassa nõukogu peab kaaluma ja otsustama, kas see on võimalik. Töötajad nõudsid, et tuleb arutada ka nende pakkumist. Sõlmiti eelkõikulepe, et streik lükatakse edasi kuni 22.01.07; kui Haigekassa nõukogu ei tee 19.01.07 tervishoiutöötajatele vastuvõetavat otsust, siis algab streik üleriigiliselt 22.01.07 kl 8.
- 19.01.07 4. lepituskoosolek. Haigekassa nõukogu otsustas hommikul, et 2007. a suurendatakse palgakomponenti teenuste hindades 25% ja 2008. a 20% ning selleks eraldatakse lisaraha vastavalt 172 milj ja 450 milj krooni. Sellest lähtudes tegid tööandjad oma palgapakkumise: 2007.a arstid 94, õed 49, hooldustöötajad 29 kr ja 2008. a arstid 113, õed 59 ja hooldustöötajad 35 kr. Ettepaneku järgi pidid need numbrid hakkama kehtima 1.märtsist 2007. Kiire arvutus näitas, et osa ressursist jääks sel juhul kasutamata ja tööandjad nõustusid lõpuks, et palgatõus on võimalik siiski 1. jaanuarist. Töötajad nõustusid Haigekassa tingimustega: palgakomponendi tõusuga 25% ja 20% ja eraldatud ressursiga, kuid tegid ettepaneku, et see jagatakse 9 kuu peale. Seega oleks palgatõus alates 1.04.07 ja keskmiselt 33%. Lõpuks jõuti kokkuleppele, et miinimumtunnitasud tõusevad 2 etapis: 1.04.07-31.03.08 ja 1.04.08-31.12.08. See vahekokkulepe on kirjalikult olemas. Kuid tööandjad ja Haigekassa nõudsid järgmise päevani aega, et arvutused üle kontrollida, kas ikka rahast piisab.
- 20.01.07 5. lepituskoosolek. Haigekassa esitas oma arvutused, kuidas suureneb palgakomponent 1. aprillist 2007 ja 1. aprillist 2008. Töötajad esitassid oma 2007. a palganumbrite ettepaneku: arstid 99, õed 54, hooldustöötajad 29 kr. Põhimõtteliselt oli kokkulepe olemas, kuid EHL juht Urmas Sule teatas, et

- temal pole volitusi sellele alla kirjutada ilma EHL laiendatud juhatuse otsuseta ja vajab aega 24. jaanuarini. Töötajad nõudsid eriarvamuste protokoll, kuid riiklik lepitaja keeldus seda tegemast ja määras järgmise koosoleku 25.01.
- 21.01.07 Tervishoiutöötajad teatasid, et põhilistes asjades on kokku lepitud ja streik 22.01.07 ei alga.
- 25.01.07 6. lepituskoosolek. Tööandjad pakkusid miinimumtunnitasudeks alates 1.04.07 arstidele 100, õdedele 50, hooldustöötajatele 30 kr. Pärast mitu tundi kestnud vaheldumisi pakkumiste esitamist (nagu pokkerimängus) ja lõpuks peaaegu sentide pooleks saagimist jõuti lõpuks kokkuleppele:
1. aprillist 2007 hakkavad kehtima miinimumtunnitasud arstidele 99, õdedele 52.50 ja hooldustöötajatele 29 krooni. 2008. a palgatõus tuleb samades proportsioonides. Riiklik lepitaja teatas, et läbirääkimised on lõppenud ja edasi moodustatakse töörühm ning hakatakse tegema palgaleppe redaktsiooni. Haigekassa pidi 30. jaanuariks tegema arvutused 2008. a miinimumtunnitasudeks.
- 30.01.07 Palgaleppe töörühma koosolek (tegelikult sama seltskond, kes pidas läbirääkimisi). Hannes Danilov teatas, et Haigekassa oli oma esialgses arvutustes eksinud, ja et antud ressursist varem pakutud palganumbrid välja ei tule. Danilov esitas 2008. a miinimumtunnitasudeks arstidele 108.90, õdedele 57.70, hooldustöötajatele 31.90. Koosoleku tulemus: tööandjatele anti aega kuni 7. veebruari kl 12-ni kontrollida oma arvutusi ja esitada tulemused kirjalikult lepitajale. Kui nad jäävad tõepoolest selle juurde, et vähendavad oma 19.01 esitatud pakkumist (Aabi ja Sule allkirjaga), peavad nad tegema kirjaliku ettepaneku alustada 2008. a osas läbirääkimisi otsast peale.
- 07.02.07 Lepitaja tööandjate seisukohta ega uusi numbreid ei saanud. Saime siiski teada, et numbrid on veidi suuremad kui 30.jaanuaril öeldud, aga mitte esialgselt pakutud. Andres Kork rääkis Peeter Laasiku ja Jaak Aabiga, lubades avalikustada, et meile on läbirääkimistel valetatud. Selle tulemusel lubas Aab tagasi pöörduda oma esialgse pakkumise juurde.
Lepitaja lubas numbrid teatada 9.02.07, aga ei teinud seda.
- 12.02.07 Palgaleppe töörühma koosolek. Töötajad nõudsid, et seda koosolekut protokollitaks, lepitaja keeldus. Lepitaja ütles suuliselt SM ettepaneku: 2008. a miinimumtunnitasud arstidele 112, õdedele 60, hooldustöötajatele 33 krooni. Olime põhimõtteliselt nõus, et ressursi piires need numbrid sobivad, kuid nõudsim 20. jaanuaril kokku lepitud rakendamist 1.04.08. Tööandjad ja lepitaja teatasid, et nende arvates oli kokku lepitud 1.01.08. Esitati ultimaatum, et kui me ei nõustu palgatõusuga 1.jaanuarist 2008, siis ükski kokkulepe enam ei kehti (ka mitte 2007). Tervishoiutöötajad pidid andma oma vastuse 15.02.
- 15.02.07 Tervishoiutöötajate kutseliidud vastasid lepitajale, et pärast lepituskoosolekute lindistuste üle kuulamist oleme kindlalt veendunud, et 1. aprill 2008 oli kokku lepitud juba 20. jaanuaril. Selle kohta on ka kaks kirjalikku vahekokkulepet 19. ja 20. jaanuarist, kus HK on teinud oma arvutused, kuidas palgakomponent muutub 1.04.07 ja 1.04.08.
Tegime ettepaneku muuta 2008. aastal miinimumtunnitasusid alates 1. aprillist 2008, kehtestades alampalgaks arstidele 116.50, õdedele jt keskastme tervishoiutöötajatele 62.50 ja hooldustöötajatele 34.50 krooni tunnis.

- 19.- Riiklik lepitaja pidas oma sõnul konsultatsioone läbirääkimiste osapooltega.
- 22.02.07 EAL esindajatega oli kohtumine kokku lepitud 22.02, aga siis oli Henn Pärn haige ja kokku saadi Raivo Paavoga. Andres Kork leppis kokku kohtumise minister Aabiga 26.02.07.
- 26.02.07 Andres Kork kohtus kl 9 Jaak Aabi ja Peeter Laasikuga. Olukord ei tundunud lootusetu, põhimõtteliselt jõuti kokkuleppele palgaleppe laiendamise osas.
Uus kohtumine ministeeriumis kl 16. Selgus, et Urmas Sule ei ole nõus alla kirjutama 2-aastasele leppele, kui 2008. a palgatõus tuleb 1. aprillist ega ka 1-aastasele.
Lepitaja teatas, et esitab 1. märtsil oma nägemuse palgaleppest.
- 27.02.07 Tervishoiutöötajate kutseliidud tegid pressiteate, et tööandjad lihtsalt venitavad palgaleppele alla kirjutamisega, kuigi 2007 osas lepiti kokku juba kuu aega tagasi. Nii Sule kui Aab kinnitasid seepeale ajakirjanduses, et 2007 kokkulepe kehtib, aga palgalepe peab olema 2 aastaks.
- 28.02.07 EAL ja ETKK saatsid EHL liikmetele kirja, kus soovisid senist head ja ausat koostööd jätkata. Tutvumiseks lisati 19. ja 20. jaanuaril läbirääkimistel tehtud vahekokkulepete koopiad, kus oli kokku lepitud palgatõusu kuupäevana 1. aprill.
- 01.03.07 Riiklik lepitaja saatis oma nägemuse palgaleppest. See sisaldas 2008. a kohta tööandjate pakkumist: 1.01.08 miinimumtunnitasudeks 112, 60 ja 33 krooni. 2008. a palgatõus oli tehtud tingimuslikuks, laiendamine puudus ja välja oli jäetud punkt kolmepoolsete läbirääkimiste jätkumise kohta tervishoiu rahastamise üle.
EAL ja ETKK tegid tööandjatele ettepaneku kirjutada alla 2-aastane palgalepe meie 15.02 tehtud ettepaneku põhjal (sellele pole seni vastust saadud) või 1-aastane 2007 kohta.
- 02.03.07 Tervishoiutöötajate kutseliidud tegid pressiteate, kus ütlesid, et niisugust lepet alla kirjutada pole võimalik. Teatasime ka, et 2007 palgatõus hakkab 1. aprillist igal juhul kehtima, sest nii on läbirääkimiste protokollis kirjas. 20. jaanuaril lepiti kokku, et palgatõus toimub 1.04.07 ja 1.04.08, HK arvutas nende kuupäevade järgi palgakomponendi tõusu. Vahekokkulepped on kirjalikult vormistatud.
Soovime alla kirjutada palgaleppe läbirääkimistel saavutatud kokkulepete alusel.
EAKL esimees Harri Taliga tegi avalduse, milles kritiseeris küll riiklikku lepitajat Henn Pärna, kuid avaldas lootust, et lepitusprotsess tervishoiutöötajate palgaleppe sõlmimiseks ei ole täielikult ebaõnnestunud, ning soovitas vormistada eriarvamuste protokoll.
Taliga meenutas, et tänavu 1. aprillil toimuva palgatõusu leppisid läbirääkimiste pooled kokku juba 25. jaanuaril. Sel päeval allkirjastatud lepitusprotokoll on tema kinnitusel igati korrektne ja esinduslik dokument, mis annab töötajaile juriidilise kindluse selle aasta palganumbrite osas.
- 05.03.07 ETTAL ja EÕL vastasid, et põhimõtteliselt võtavad lepitaja ettepaneku vastu. EAL ja ETKK, et ei võta. Tööandjate vastuseid ei tea.
- 06.03.07 1. Tööandjate esindajad teatavad pressis, et haiglate liit ja sotsiaalministeerium soovivad läbirääkimisi jätkata ja kutsuvad arstide

liitu taas ühinema lepituseläbirääkimistega riikliku lepitaja kantseleis. Ekslikult väidetakse, et riikliku lepitaja pakkumise on vaid arstide liit tagasi lükanud

2. EAL ja EGTK teatavad pressis, et tööandjate info on eksitav. Koos Arstide Liiduga lükkas riikliku lepitaja palgaleppe projekti tagasi ka Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit. Palgaleppe projekt on koostatud juriidiliselt ebapädevalt ja selle sisu ei vasta läbirääkimistel saavutatud kokkulepetele. Lisaks sellele kitsendab riiklik lepitaja oma nägemuses palgaleppe laiendamise piiramisega töötajate õigusi.
3. EAL ja EGTK saadavad riiklikule lepitajale järgmise sisuga kirja: Tervishoiutöötajate alampalga läbirääkimiste lepituskoosolekul 25. jaanuaril 2007 jõuti kokkuleppele tervishoiutöötajate miinimumtunnitasudes alates 1.04.07. Pärast seda teatasite te avalikkusele, et lepitusmenetlus on lõppenud, kokkulepe saavutatud ja tööriühm hakkab koostama palgaleppe redaktsiooni. Täna tehtud avalduses teatavad tööandjate esindajad, et lepituseläbirääkimised käivad ja nad soovivad neid jätkata. Ülaltoodud asjaoludest tulenevalt palume üheselt mõistetavat kirjalikku vastust küsimustele:
 1. Kas tervishoiutöötajate alampalga läbirääkimiste lepitusmenetlus on lõppenud?
 2. Kui lepitusmenetlus on lõppenud, siis missuguste tulemustega, ja mis alustel see lõpetati?
 3. Kui lepitusmenetlus ei ole lõppenud, siis miks pole ligi 1,5 kuu jooksul peetud ühtegi lepituskoosolekut ja miks anti selle kohta eksitavat teavet?
 4. Kui lepitusmenetlusmenetlust on uuesti alustatud, siis miks pole kõiki osapooli sellest teavitatud?
4. EAL ja EGTK ei ole kirjadele vastuseid saanud. Edastatakse avalik pöördumine lepitajale, kus viidatakse sellele, et lepitaja pole vastanud ühelegi Eesti Arstide Liidu ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu poolt saadetud kirjale, mis sisaldasid ettepanekuid paranduste tegemiseks lepituskoosolekute protokollidesse, ettepanekuid palgaleppe teksti kohta, pakkumisi tööandjatele ja küsimusi lepitusmenetluse käigu kohta. Ei ole ka teada, mida vastasid tööandjad kutseliitude 15. veebruaril esitatud pakkumisele.
5. Riiklik lepitaja teatab AK-s, et Tallinna Arstide Liit on tema saadetud palgaleppe tingimustega nõus.

07.03.07 Tallinna AL teeb avalduse:

Tallinna arstid ei ole palgaleppe suhtes ülejäänud arstikonnast erineval seisukohal.

Arste esindab palgaläbirääkimistel üks organisatsioon – Eesti Arstide Liit, kuhu kuuluvad ka Tallinna Arstide Liidu liikmed. Palgaläbirääkimisi alustati eesmärgiga parandada tervishoiu rahastamist ja suurendada kõikide

tervishoiutöötajate töötasu. Need eesmärgid pole muutunud ja nende saavutamise nimel tegutseb ka Tallinna Arstide Liit. Tallinna arstkond soovib alla kirjutada palgaleppele, mis vastab läbirääkimiste käigus saavutatud kokkulepetele ja laieneb kõikidele vastavat kvalifikatsiooni nõudval ametikohal töötavatele tervishoiutöötajatele.

8.märts

EAL ja EKTK edastavad kullerpostiga Riiklikule lepitajale kirjade paketi, millele pole seni vastust saanud. Edastatakse korduv ettepanek alampalga kokkuleppe allkirjastamiseks.

Palume vastavalt Kollektiivse töötüli lahendamise seaduse §11 (3) ja Kollektiivse töötüli lepitaja põhimääruse p 21 vormistada 25.01.07 saavutatud kokkuleppe alusel leppimisprotokoll.

Teeme veelkord ettepaneku allkirjastada tervishoiutöötajate alampalga kokkuleppe aastateks 2007–2008, mis kehtestab 1.04.07–31.03.08 miinimumtunnitasudeks arstidele 99, õdedele jt keskastme tervishoiutöötajatele 52.50 ja hooldustöötajatele 29 krooni, ja 1.04.08–31.12.08 arstidele 116.50, õdedele jt keskastme tervishoiutöötajatele 62.50 ja hooldustöötajatele 34.50 krooni.

Lisame omapoolse kaheaastase palgakokkuleppe projekti.

8.märts

EAL ja EKTK pöörduvad veelkord Haiglate Liidu liikmete poole ettepanekutega allkirjastada kas kaheaastane palgalepe vastavalt läbirääkimistel saavutatud kokkulepetele või üheaastane lepe aastaks 2007 vastavalt 25.01.07 saavutatud kokkuleppele.

Sotsiaalministri kinnitusel esindab Sotsiaalminister läbirääkimistel 2,5% tervishoiutöötajaid, kes töötavad riigi poolt finantseeritavates asutustes. (Sh. kiirabi) EAL ja EKTK paluvad Haiglate Liidu üldkoosolekul palgaleppe sõlmimise küsimust arutades ülaltoodud arvestada ja teha otsus, mis vastab kõikide osapoolte huvidele ja läbirääkimistel saavutatud kokkulepetele.

8.märts

Riikliku lepitaja kontorist saabub kell 15.02 kollektiivlepingu täiendatud variant. Lepitaja kutsub projektiga ühinema ja esitama oma lõplik seisukoht hiljemalt 8. märtsiks kell 19.00.

2007. aastal jätab kindlast palgatõusust ilma arst-residendid ja kiirabitöötajad, pereõed. Seega ei pea riiklik lepitaja arst-residente ja kiirabiarste arstideks ega kiirabis töötavaid õdesid õdedeks. Lisaks on lepest välja jäetud ka rida teisi keskastme tervishoiutöötajaid. Lepe on tingimuslik, lepet ei laiendata kõikidele tervishoiutöötajatele. Puudub punkt kolmepoolseid läbirääkimisi tervishoiu rahastamise põhimõtteid käsitleva poliitilise kokkuleppe sõlmimise kohta, mille eesmärgiks on tervishoiu jätkusuutlik rahastamine

Niisugune suhtumine on äärmiselt solvav ja võrdse kohtlemise põhimõtteid eirav.

Mõni tund varem saatsid Arstide Liit ja Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit lepitajale juba kolmandat korda oma ettepanekud kirjutada alla kas kaheaastane palgalepe varem kokku lepitud tingimustel, või siis üheaastane lepe 2007. aastaks vastavalt 25. jaanuari miinimumtunnitasude kokkuleppele. Henn Pärn teatas 6. märtsil Aktuaalses kaameras, et üheaastase kokkuleppe sõlmimine on võimalik.

Riikliku lepitaja suhtumist tervishoiutöötajatesse näitab seegi, et oma ettepanekule vastamiseks andis ta aega vähem kui neli tundi. Seni lepitajal kuhugi kiiret polnud – Arstide Liidu esindajate viimane kohtumine temaga toimus 12. veebruaril.

9.märts

Riikliku lepitaja kontoris parafeeritakse EHL, Sotsiaalministri, ETTAL ja EÕL poolt Tervishoiutöötajate tunnipalga alammäära KOLLEKTIIVLEPING.

10.märts

EAKL edastab pressiteate

Eesti Ametiühingute Keskliit peab ülimalt kahetsusväärseks, et riiklik lepitaja saatis 8. märtsil Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidule ja Arstide Liidule sellise palgaleppe teksti, mis halvendab tervishoiutöötajate palgatingimusi võrreldes seni kehtinud kollektiivlepinguga.

Suurim tagasilöök on loobumine laiendatud kollektiivlepingust. Kui 2005-2006.a. palgalepe kehtis “tööandjate poolel kõigile riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustele ja organisatsioonidele ning kõigile tervishoiuteenust osutavatele juriidilistele isikutele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele”, siis riikliku lepitaja nägemuses hõlmaks uus kokkulepe ainult 21 Haiglate Liitu kuuluvat raviasutust. Kui selline dokument allkirjad saab, siis paraku ei ole see kohustuslik ülejäänud tervishoiuteenuse osutajatele.

10.märts

EKTK volikogu avaldus.

Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu volikogu pidas koos Eesti Arstide Liiduga riikliku lepitaja koostatud palgalepet allkirjutamiseks kõlbmatuks. EKTK ei saa nõustuda palgaleppega, mis ei kindlusta palgatõusu kõikidele liidu liikmetele.

EKTK ei ole volitanud Eesti Õdede Liitu allkirjastama palgalepet EKTK liikmete nimel.

12.märts

EAL ja EKTK pöörduvad riikliku lepitaja poole palvega esitada Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidule:

- 1) lepituskoosolekute protokollid koos koosoleku juhataja ja protokollija allkirjadega: 22.12.06; 11.01.07; 19.01.07; 20.01.07; 25.01.07.
- 2) lepituskoosolekute protokollid elektroonilisel kujul: 11.01.07; 16.01.07; 19.01.07; 20.01.07
- 3) 16.01.07 lepituskoosoleku protokollil lisad nr 1 ja 2
- 4) Tööandjate ettepanek palgaläbirääkimiste jätkamiseks 25.01.07 koos tööandjate allkirjadega.

12.märts

Eesti Arstide Liidu ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu edastavad seisukoha tervishoiutöötajate alampalga kokkuleppe kohta.

Riikliku lepitaja 08.03.07 saadetud kollektiivlepingu projekt ei vasta tervishoiutöötajate palgaläbirääkimistel saavutatud kokkulepetele ja selle tingimused ei ole tervishoiutöötajatele vastuvõetavad, seega ei saa Eesti Arstide Liit ja Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit sellele alla kirjutada.

EAL ja EKTK on korduvalt pöördunud riikliku lepitaja, sotsiaalministri ja EHL poole omapoolsete ettepanekutega, millele ei ole vastatud.

Käesolevaga teeme veelkord ettepaneku allkirjastada 2007. aasta palgalepe vastavalt 25.01.07 lepituskoosolekul saavutatud kokkuleppele.
Ootame vastust hiljemalt 13.03.07 kl 10.00.

13.märts

EAL ja EKTK esitasid hagi Harju Maakohtusse Eesti Haiglate Liidu ja Eesti Vabariigi (Sotsiaalministeeriumi kaudu) vastu nõudega tunnustada 25.01.07 saavutatud kokkulepet 2007. a miinimumtunnitasude osas.

EKTK esitas Tallinna Halduskohtule kaebuse Riikliku lepitaja vastu lepitusmenetlusnormide rikkumise tuvastamiseks ja sooritamata toimingute sooritamiseks.

16. märts

16. märtsil kirjutasid Haiglate Liit, Valitsust esindav sotsiaalminister, Õdede Liit ja Tervishoiutöötajate Ametiühingute Liit alla palgakokkuleppele.
Arstide Liit ja Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliit sellele lepingule oma allkirja ei andnud. Miks?

Palgaläbirääkimised, mida alustati juba rohkem kui aasta tagasi, lõppesid 25. jaanuaril riikliku lepitaja juures saavutatud kokkuleppega, et alates 1. aprillist 2007 tõuseb arstide miinimumtunnitasku 99, õdedel 52.50 ja hooldustöötajatel 29 kroonini. 2008. aasta palganumbreid küll täpselt paika ei pandud, kuid et kokku oli lepitud ressursi suuruses, palgatõusu alguse kuupäevast – 1. aprill 2008 – ja proportsioonides, siis tundus, et erilisi probleeme enam ei teki.

See kokkulepe sündis peamiselt tänu kolmele asjaolule.

Esiteks tegutsesid neli tervishoiutöötajate liitu koos ja väljakuulutatud üldstreik muutis selle ühisrindede tugevamaks kui kunagi varem.

Teiseks oli valitsus ise tänu oma venitamisele läbirääkimiste alguse ja lepitaja ametisse määramisega pannud end seisu, kus riigikogu valimised olid ukse ees ja streiki tervishoius ei vajanud küll ükski koalitsioonierakond.

Ja kolmandaks suutsid läbirääkijad säilitada kainet mõistust ja teha kompromisse. Mis puudutab töötajate poolt, siis tehti neid nii vähe kui võimalik ja nii palju kui vajalik.

Streigi survele tegi Haigekassa nõukogu otsuse suurendada palgakomponenti hinnakirjas sel aastal 25% ja järgmisel veel 20% ning eraldas selleks ka täiendava rahalise ressursi. Minister Jaak Aab lubas, et riigisektori tervishoiutöötajate palgaraha eest vastutab tema.

Niisiis kuulutas riiklik lepitaja 25. jaanuaril, et rahu on maa peale saabunud, kokkulepe sõlmitud ja hakatakse koostama palgaleppe teksti. Sotsiaalminister aga rõõmustas lehelugejaid avaldusega, et nüüd on noortel arstidel rohkem motivatsiooni kodumaal töötada.

Kõikide osapoolte allkirjadega palgalepet ei sündinud mitmel põhjusel.

Esiteks ei suutnud tööandjad ja lepitaja jääda aumeesteks ja läbirääkimistel saavutatud kokkulepetest kinni pidada. Riiklik lepitaja koostas oma nägemuse põhjal kollektiivlepingu teksti, kus varasematele kokkulepetele vastasid vaid 2007. aasta palganumbrid.

Palgatõus välistati otseselt arst-residentidele ja kiirabitöötajatele, samuti riigi ning kohaliku omavalitsuste hallatavates asutustes töötavatele meedikutele. Kuna lepet pole ka laiendatud, siis kehtib see ainult allakirjutanud osapooltele ehk siis nende töötajatele, kelle tööandja kuulub Haiglate Liitu.

2008. aasta palganumbritena ja nende jõustumise kuupäevana on lepingus kirjas tööandjate pakkumine, mille töötajad kindlalt tagasi lükkasid. Lisaks sellele on järgmise aasta palgatõus seatud sõltuvusse reast tingimustest, seal hulgas näiteks ka Haigekassa ja Haiglate Liidu omavahelisest kokkuleppest.

Lepingu tekstist jäeti välja punkt kolmepoolsete läbirääkimiste jätkumisest tervishoiu rahastamise põhimõtteid käsitleva poliitilise kokkuleppe sõlmimise üle, mille eesmärgiks on tervishoiu jätkusuutlik rahastamine.

Lühidalt: läbirääkimistel lepitati kokku ühtemoodi, palgaleppesse pandi aga kirja hoopis midagi muud. Arstid on piisavalt kaua koolis käinud ja palju õppinud inimesed, oleks ju selge rumalus niisugusele paberile alla kirjutada ja loobuda peaaegu kõigest suure vaevaga saavutatust.

Otsustasime veel kord pakkuda rahumeelset lahendust ja tegime (neli korda!) tööandjatele ja lepitajale ettepaneku kirjutada alla ainult 2007. aastat käsitlev palgalepe vastavalt 25. jaanuaril saavutatud kokkuleppele. Kahjuks ei võetud seda ettepanekut vastu ja seetõttu esitasime koos Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliiduga Harju Maakohtule hagi Haiglate Liidu ja Eesti Vabariigi vastu selle kokkuleppe tunnustamise nõudega.

Teiseks on riiklik lepitaja käitunud pehmelt öeldes kummaliselt ja kindlasti mitte nii, nagu oleks kohane kõrgele riigiametnikule.

Pärast seda, kui EAL ja ETKK palgaleppe ülaltoodud põhjustel tagasi lükkasid, ei ole lepitaja meiega enam üldse suhelnud. Viimane ametlik kohtumine toimus 12. veebruaril, korduvatele kirjalikele ettepanekutele ja pöördumistele pole vastatud. Kuigi lepitusmenetlus lõppes 25. jaanuaril, pole tänase päevani vormistatud seaduses ettenähtud leppimisprotokolli ega ka eriarvamuste protokoll. Keskastme Kutseliit esitas kaebuse Tallinna Halduskohtule riikliku lepitaja vastu lepitusmenetluse rikkumise tuvastamiseks ja sooritamata toimingute tegemiseks. Nii tsiviilhagi kui ka halduskohtule tehtud kaebus on menetlusse võetud. Halduskohtu istung toimub 12. aprillil.

Kohtuveskid jahvatavad teadagi aeglaselt. Mis saab edasi?
Sõltumata sellest, et meil pole praegu ette näidata allkirjastatud kollektiivlepingut, peavad tööandjad 1. aprillist arstide miinimumtunnitasa 99 kroonini tõstma igal juhul. 25. jaanuari kokkulepe kehtib ja on lepituskoosoleku protokollis kirjas. Haigekassa hinnakiri ja eelarve on palgatõusule rahalise katte andmiseks muudetud. Seega on haiglatel raha olemas ja palga tõstmisest keeldumiseks pole neil mingit põhjust. Kohtuasi palgatõusu ei külmuta. Probleeme võib tekkida riigieelarveliste töötajatega, kuid kui kohus teeb otsuse meie kasuks, tuleb neil maksta kokkuleppele vastavat töötasu ikkagi alates 1. aprillist tagantjärele ja lisaks veel seaduses ettenähtud viivist.

Punkti kogu sellele palgaloole veel kahjuks panna ei saa. Kindlasti tuleb põhjalikult analüüsida, mis sai tehtud õigesti, mis valesti ja oma vigadest õppust võtta. 2008. aasta palkadega on kõik lahtine, aga see ei pruugi meile praegu tingimata kahjulik olla, vahest hoopis vastupidi...

21. märts

Riiklik lepitaja tegi otsuse lugeda kollektiivse töötüli lahendamise seadusega ettenähtud lepitusmenetlus kollektiivse töötüli osas Eesti Arstide Liidu, Eesti Keskastme Tervishoiutöötajate Kutseliidu, Eesti Õdede Liidu ja Eesti Tervishoiualatöötajate Ametiühingute Liidu ning Eesti Haiglate Liidu ja Vabariigi Valitsuse vahel lõppenuks.

Otsuses pole kirjas, missuguste tulemustega lepitusmenetlus lõppes. Ei leppimisprotokolli ega ka eriarvamuste protokoll EAL ja ETKK ning tööandjate vahel ei ole vormistatud.